

2018

LO OG DA'S ANBEFALINGER
– til den lokale beskæftigelsesindsats

ET ARBEJDSMARKED I VÆKST

Arbejdsmarkedet i Danmark har i en årrække været i fremgang. Fra efteråret 2013 er beskæftigelsen steget med ca. 118.000 personer. Det svarer til, at der hver måned i gennemsnit de sidste 38 måneder er 3.000 flere, som er i job.

Skal fremgangen i beskæftigelsen fortsætte de kommende år, er det vigtigt at sikre, at virksomhederne får adgang til kvalificeret arbejdskraft. Særligt manglen på faglært arbejdskraft kan vise sig at blive en kritisk faktor i såvel den private som i den offentlige sektor.

Også udviklingen i ledigheden viser positive takter og er i de senere år faldet betragteligt og ligger nu på ca. 115.000 fuldtidsledige, hvilket svarer til en ledighedsprocent på 4,3 pct. Langtidsledigheden er også faldet, men udgør fortsat en betydelig del af ledigheden. Det er derfor vigtigt at intensivere indsatser, som har fokus på at få den gruppe i arbejde.

FAGLÆRT ARBEJDSKRAFT

Når det gælder manglen på faglært arbejdskraft, er der gennem trepartsaftalen fra august måned 2016 om tilstrækkelig og kvalificeret arbejdskraft nye tiltag på vej, der øger virksomhedernes økonomiske incitamenter til at ansætte flere elever. Jobcentrenes muligheder for jobrettet opkvalificering af ledige er også blevet styrket og skal nu omsættes til praksis.

Den betydelige aktivitet på arbejdsmarkedet øger muligheden for ledige til at finde et nyt job og skal hjælpes på vej gennem konkrete initiativer fra jobcentrene med bl.a. uddannelse og opkvalificering.

Det er vigtigt, at virksomhederne ikke kommer i en situation, hvor de ikke kan få de kvalificerede medarbejdere, som de skal bruge. Mangel på arbejdskraft betyder tab af produktionen og færre arbejdspladser end ellers i Danmark. Det er derfor afgørende for den kommunale beskæftigelsesindsats, at der sættes fokus på tidlig målrettet indsats, som kan bidrage til et godt jobmatch mellem ledig arbejdskraft og virksomheder.

KOMMUNALT SAMARBEJDE BØR STYRKES

Det er helt afgørende, at kommunerne arbejder sammen om at løse de udfordringer, som er på arbejdsmarkedet. Et særligt fokusområde for jobcentrene er at gå sammen om fælles indkøb af kurser, så ledige har mulighed for at påbegynde kurser hurtigt, og aflysninger kan undgås. Fremgangen på arbejdsmarkedet må ikke betyde, at Danmark går glip af beskæftigelse, eller at der på visse dele af arbejdsmarkedet bliver en høj ledighed.

FLYGTNINGE

LO og DA har med trepartsaftalen fra marts 2016 medvirket til, at flygtninge har mulighed for at blive integreret på arbejdsmarkedet blandt andet gennem Integrationsgrunduddannelsen, IGU. Aftalen bidrager til et øget fokus på at forbedre integrationen af flygtninge og familiesammenførte på arbejdsmarkedet.

LO og DA ser derfor et behov for, at kommunerne i beskæftigelsesplanerne for 2018 sætter fokus på at igangsætte initiativer, som understøtter et match mellem efterspørgslen efter medarbejdere og arbejdskraft med de rette kvalifikationer. Jobcentrenes arbejde med at integrere flygtninge og familiesammenførte på arbejdsmarkedet bør ligeledes stå stærkt i beskæftigelsesplanerne.

DA og LO vil anbefale, at der gives prioritet til følgende indsatsområder i jobcentrene:

- A. Virksomhedernes rekrutteringsudfordringer skal afhjælpes.
- B. Opkvalificering af ledige målrettet de fagområder, hvor der forventes jobåbninger, og hvor virksomhederne efterspørger medarbejdere.
- C. Flygtninge og familiesammenførte til flygtninge skal være en del af arbejdsmarkedet.

A. Virksomhedernes rekrutteringsudfordringer skal afhjælpes

I takt med at beskæftigelsen stiger, og ledigheden falder, stiger virksomhedernes udfordringer med at finde de rette kvalificerede medarbejdere.

Det er en udvikling, som slår særligt igennem i nogle brancher og RAR-områder. Tendensen beskrives i de seneste analyser fra Beskæftigelsesministeriet og Danmarks Statistik, som viser flere forgæves rekrutteringer og tilbage-meldinger om flere produktionsbegrænsninger på grund af mangel på arbejdskraft.

Rekrutteringsudfordringerne udvikler sig meget forskelligt i de forskellige RAR-områder. I RAR-Vestjylland er antallet af forgæves rekrutteringer faldet med 35 pct. i undersøgelsen fra efteråret 2016, mens de forgæves rekrutteringer er steget med godt 20 pct. i RAR-Hovedstaden.

Det afgørende er, at tegn på rekrutteringsudfordringer på arbejdsmarkedet tages alvorligt i beskæftigelsessystemet, så de regionale og lokale udfordringer ikke udvikler sig til en generel overophedning på arbejdsmarkedet.

Jobcentrets viden om virksomhedernes behov for arbejdskraft er en central forudsætning for at understøtte et aktuelt og velfungerende match på arbejdsmarkedet mellem ledige og virksomheder.

Anbefalinger til målsætninger for kommunernes beskæftigelsesplaner for 2018:

- Der bør afsættes ressourcer i jobcentret til et beredskab, som gør jobcentret i stand til at tage initiativer sammen med andre jobcentre med formidling eller opkvalificering, hvis jobcentret ikke kan imødekomme en virksomheds rekrutteringsbehov.

- Jobcentret bør orientere de regionale arbejdsmarkedsråd om, hvilke konkrete jobfunktioner det ikke har været muligt konkret at rekruttere til, og hvilke initiativer jobcentret påtænker iværksat. Herunder om en tværgående regional indsats kan iværksættes.
- Jobcentret bør med udgangspunkt i den aktuelle analyse om virksomhedernes rekrutteringsbehov fra Beskæftigelsesministeriets arbejdsmarkedsbalance udpege et antal helt konkrete og vigtige indsatsområder for initiativer, der kan øge virksomhedernes mulighed for rekruttering.

B. Opkvalificering af ledige målrettet de fagområder, hvor der forventes jobåbninger, og hvor virksomhederne efterspørger medarbejdere

Brug af målrettet uddannelse er et godt og effektivt redskab til at sikre et match mellem ledige og virksomheder med et rekrutteringsbehov.

Uddannelse af ledige skal derfor rettes mod job og områder med mangel på arbejdskraft og gode beskæftigelsesmuligheder, så flere ledige kan opnå nogle af de kompetencer, som virksomhederne har brug for, når de ansætter nye medarbejdere.

Jobcentrenes viden fra dialogen med virksomhederne sammen med andre relevante analyser om arbejdsmarkedet bør anvendes som pejlemærker for indsatser med opkvalificering rettet imod behov på arbejdsmarkedet.

Jobcentrene skal sikre, at uddannelses tilbud etableres og afvikles, så relevant opkvalificering af ledige forebygges og afhjælper rekrutteringsudfordringer.

Anbefalinger til målsætninger for kommunernes beskæftigelsesplaner for 2018:

- Der bør udarbejdes en plan for, hvordan jobcentret målrettet griber opkvalificering af ledige an, så opkvalificeringen sker til områder, hvor jobcentret ved, at der aktuelt er gode beskæftigelsesmuligheder, og hvor virksomhederne mangler arbejdskraft.
- Jobcentret bør styrke samarbejdet med andre kommuner og konkret etablere et samarbejde med andre jobcentre eller med a-kasser for at sikre holddannelser på relevante uddannelsesinstitutioner.
- Jobcentret bør målrettet bruge den regionale positivliste med forslag til relevante kurser som opkvalificering af ledige på områder, hvor der er mangel på arbejdskraft. Jobcentrene bør også i vejledningen af ledige anvende de nye mere fleksible muligheder i ordningen med 6 ugers jobrettet uddannelse og den nye ordning om opkvalificering i forbindelse med ansættelse i et konkret job.
- Der bør laves en plan for, hvorledes jobcentret kan tilbyde ledige en realkompetencevurdering med henblik på at styrke grundlaget for en målrettet jobsøgning og valg af opkvalificeringstilbud, herunder de nye muligheder i puljen til uddannelsesløft og voksenlærlingeordningen med tilskud.

C. Flygtninge og familiesammenførte til flygtninge skal være en del af arbejdsmarkedet

Arbejdsmarkedet og job skal tænkes ind som en central del af indsatsen over for flygtninge og familiesammenførte til flygtninge.

En forstærket indsats for flygtninge og familiesammenførte skal ses i sammenhæng med, at der fastholdes et højt ambitionsniveau for at hjælpe alle grupper af ledige i Danmark med at få fodfæste på arbejdsmarkedet.

Indsatsen i jobcentret skal medvirke til at løfte ambitionen om, at hver anden flygtning og familiesammenført i 2020 skal være i job efter 3 år i Danmark.

Gennem kommunernes kendskab til den enkelte flygtning og kendskabet til virksomhederne har jobcentrene en central rolle i at bringe flygtning og virksomhed sammen. Et middel hertil er at sikre, at jobcentret aktivt op søger de job og praktikmuligheder for flygtninge, som er i virksomhederne.

Anbefalinger til målsætninger i kommunernes beskæftigelsesplaner for 2018:

- Der bør laves en plan for, hvordan jobcentret informerer alle flygtninge og familiesammenførte om mulighederne for at søge IGU-stillinger hos virksomheder.
- Der bør laves en plan for, hvordan jobcentret f.eks. i form af virksomhedspraktik med opkvalificering kan skabe et springbræt til en ansættelse i IGU-stilling.
- Jobcentret skal være opmærksom på, at AMU-kurser kan gennemføres på andre sprog end dansk.

FAKTABOKS

Arbejdsmarkedets parter følger med i den lokale beskæftigelsesindsats bl.a. gennem de 8 regionale arbejdsmarkedsråd (RAR).

Arbejdsmarkedsrådene rådgiver kommunerne om udviklingen på det regionale arbejdsmarked og understøtter samarbejdet mellem de forskellige aktører på beskæftigelsesområdet.

LO og DA er repræsenteret i de 8 regionale arbejdsmarkedsråd.

LANDSORGANISATIONEN I DANMARK

Islands Brygge 32D

2300 København S

Tlf. 35 24 60 00

lo@lo.dk

lo.dk

DANSK ARBEJDSGIVERFORENING

Vester Voldgade 113

1790 København V

Tlf. 33 38 90 00

da@da.dk

da.dk